

Any nou, calamitats velles.

EL CONFLICTE

Els Reis (o millor dit, els magicians de la llegenda evangèlica, que la tradició ha fet reis perquè sí) porten avui al Betlem d'Espanya un present guerrer. El seguici de l'Epifania deixa un retrò de combat i un baf cadaveric. Si hem de fer el judici de l'any pels seus comensos, més aviat sembla el vell Mars la divinitat inicial qui l'ha de regir, en comptes de la Lluna. Y heus aquí com Mars fa avui propaganda republicana, al mateix temps que els Reis (en plural, ¿eh?) porten, en comptes d'or, acer de canons, y farum de pólvora en comptes d'encens.

L'amic Ramir de Maeztu, en un dels seus bells articles, citava l'altre dia el conte de Wells, qui parla d'un poble de cecs ont va a parar un home normal, un home ab vista. La vinguda d'aquell home altera, revolucionàriament, tota la vida de la nació; tots els conceptes se trasmoden, les divinisacions de les coses trontollen, el sacrilegi floreix. Y la multitud, trobant en la cara d'aquell home extrany la conca dels ulls, ont semblen alestar dos aucells, li arrenca la vista pera que l'igualtat sia restablerta, com escau al prestigi de l'ordre públic.—Cada vegada que una de les mil formes d'aquella epidemia moral que's diu guerra ataca als meus connacionals, jo'm pregunto si nosaltres, els que alsem la protesta, no som uns homes ab l'extrany privilegi d'un sentit que's demés no posseeixen, o uns clarividents y normals entre una població de malalts en crisis de vesania. Perquè després, passat el període de les exaltacions, sempre resulta que tots volen entonar el «jo ja ho deia» dissimulant l'antiga malura que sofríren...

Ah! No es veritat allò de que en terra de cecs el tort es rei. Ben a l'inversa, en terra de cecs el tort es el Redemptor, y com a tal el crucifiquen...

Certa part de premsa y d'opinió, davant la sorpresa de les noves embestides dels moros, ha mostrat un altre símptoma clàssic de les multintepidemiades: el de cercar motius misteriosos, secrets, quasi extra-naturals, a la plaga que no poden acceptar com un normal y lògic esdeveniment. Recorden-ho. Ve una peste: «Els metges en tenen la culpa!» diu la turba; o be: «Els frares han emmatzinat les fonts, pera que'l poble mori.» Ve un urbidici que s'escapa a totes les investigacions; y la fantasia plebeia comença a treballar: «Les bombes procedeixen de la rivalitat del port A, del port B;—o dels capellans,—o dels...» què sé jo!—Ve una vaga general, un dels moviments naturalíssims de la confraternitat universal obrera; y l'eterna veu ignorant crida: «Es l'or colonista francès, la mà de l'extranger!»—Hi ha frases fetes, veritables clichés, pera significar aquets fetiches en qui l'imaginació col·lectiva necessita plasmar els seus odis, com necessita plasmar en idòls les seves materials y tosques adoracions.—El oro de Albión.—La mano oculta de la reacció.—El jesuítisme.—La francmasoneria.—Hi ha hagut, per tot arreu, víctimes humanes d'aquestes adoracions infèrries, homes-diables en qui el dit de les multituds ha senyalat el cap visible

dels mals col·lectius, y els ha fet morir com a bocs emissaris, en expiació y desagravi als deus bons, als altres idòls.

Però lo dolorós es veure com la premsa, com l'opinió de les classes socials que haurien d'estar jeràrquicament emancipades de tal superstició, hi cauen llástimosament a cada passa. Aquesta es una de les culpes públiques de l'inveterada y tradicional educació catòlica, que té viciades les fonts mateixes del país. August Comte diria que l'atras nostre's deu a que'ns trobem en ple transit del període teològic al metafísic, y prenem per realitats els instints passionals, nascuts de l'atzar de les simpaties y antipaties.

Quan les tropes d'O'Donnell prengueren Tetuan, la consabuda veu pública deia: «A mi ningú'm treu una arrelada convecció: darrera els murs de Tetuan hi havia canons anglesos!»—Aleshores encara Anglaterra, la pèrfida Albión, monopolisava la fama de la fe púnica, del vell florentinisme diplomàtic.—Avui es la mano oculta de Francia...

Y pensar que precisament una intel·ligència ab Fransa, establerta desde'ls primers moments, en comptes d'aquell absurde coqueteig de l'opinió ab Alemanya, hauria pogut facilitar la solució del terrible negoci africà! Perquè lo més greu de la qüestió del Rif es la peremptoritat ab que'ls governs han tingut d'ocupar aquells terrenys bàrbars pera evitar que se n'apoderés una nació ab qui no's lligava un vincle fort y definitiu. Sense preparació orgànica, sense temps, sense la creació d'un voluntariat ben endurit y apte, hem hagut d'aventurar en la sort d'unes operacions difícilíssimes la pau interior y la llibertat mateixa del país. Aquets són els termes formidables del conflicte.

Per llarg temps, la possessió dels presidis africans va esser pera Espanya una lleu de desgracies futures, en comptes d'esser una penya de prosperitats y dominis novells. Per de prompte aquelles guarnicions (presidis en terme clàssic, de praesidium) eren gastos enormes, mercats a l'inversa, oferts a la cobdicia semita dels rifenys. Y ara han passat a esser obligacions feixugues de guerra, compromisos en que's juga la pau territorial de la península, eacuses de campanyes d'Estat ont no entra pera res la sobirania decisiva y primordial de la voluntat del poble.

Jo comprenc be el conflicte dels governs: la mar es un limit natural; Espanya necessita una llarga colonisació interior.—Però aleshores li cal abandonar els punts estratègics ocupats a la costa marroquina, que sols són estratègies precisament perquè són el primer capítol d'una ocupació més vasta, d'un imperi nou somniat.—¿Què fer?—Mai, com en aqueixa qüestió africana, s'ha presentat a Espanya una alternativa més formidable entre la seva tradició y el seu avenir, entre el seu natural orgull de vella conqueridora y la seva glòria futura de civilisadora. Y es natural també que les idees de república y monarquia encarnin respectivament un y altre esperit.

GABRIEL ALOMAR

de la por, determinada per l'actitut en que se suposa a l'exèrcit. En Canalejas se'n sortí sense res més que'l susto, y continuà governant. El debat seguí fins al seu final, y de resultes del mateix quedaren moralment destrossats en Maura y en La Cierva, especialment el darrer. Els discursos d'en Melquíades Alvarez, d'en Pere Corominas y d'en Sol y Ortega varen esser aclaparadors.

La qüestió del Marroc s'agudisà notablement, sobre tot en el seu aspecte internacional. El govern d'en Canalejas tornà a empendre la política d'aventures, y l'exèrcit espanyol ocupà nous territoris al voltant de Ceuta y de Melilla. Mentrestant els francesos intervingueren militarment en el Marroc, ab l'assentiment del soldà, y les tropes del general Moinier ocuparen Fez y altres llocs del decadent imperi. Aleshores el govern espanyol donà un cop d'audacia y feu ocupar per les tropes espanyoles les poblacions marroquines de Larache y Alcazarquivir. El fet causà una grossa emoció y la premsa francesa protestà enèrgicament contra'l procedir d'Espanya, a la qual acusà d'haver faltat als tractats franc-espanyols. La premsa espanyola, per la seva part, accentuà la campanya anti-francesa. S'arribà a temer un conflicte serio, y en certs moments se cregué imminent una ruptura de les relacions diplomàtiques entre'ls dos països. Després la tempesta s'apaivagà, però continuà y continua encara la mar picada.

La política catalana, durant l'estiu, estigué en calma, sols interrompuda per les desavinences de l'U. F. N. R., exteriorisades deploràblement ab motiu de les eleccions pera la Junta Municipal del partit a Barcelona. El real decret sobre provisió de Notaries, pel qual se facilita la vinguda a Catalunya de notaris no catalans, aixecà a la nostra un justificat moviment de protesta.

Mogué grans discussions la llei de substitució dels Consums, presentada per en Canalejas. Malgrat esser l'abolició de l'impost odiós una cosa excelent en principi, la llei fou ineptament concebuda, y en la pràctica ha resultat un fracas sorollós, no aconseguint cap dels objectes a que anava encaminada.

Pel Setembre s'encengué la guerra del Rif, y a Bilbao prengué caràcters greus la vaga dels miners. Aviat se produí un estat de profunda intranquil·litat general, que feu temer els més grossos aconeximents. Per solidaritat ab els vaguistes vascongs y a l'hora com a protesta contra la guerra la vaga general s'extengué per quasi totes les poblacions d'Espanya, arribant en alguns llocs a convertir-se en franca revolució. Els successos més sensacionals d'aquella vaga formidable foren els de Cullera, qual

procés tant ha fet parlar y que un dia d'aquells fallarà definitivament el Tribunal Suprem de Guerra y Marina.

Les eleccions municipals de Novembre marcaren en quasi tot el reialme una reculada de les forces republicanes, reculada que cal atribuir, principalment, a la por causada en les classes mitges per la vaga revolucionària que en el mes de Setembre esclatà. A Barcelona la reculada major la sofríren els radicals, y en molta menor proporció els federals nacionalistes. L'especial situació de les forces republicanes locals donà un relatiu triomf a les dretes coaligades, a pesar de la gran majoria esquerrana que hi ha aquí.

Ab motiu del miting organitzat pels estudiants en la Sala Imperi contra'l real decret de les Notaries, tingué lloc, ab sorpresa d'alguns y ab esverament d'altres, la resurrecció pública d'«Els Segadors», resurrecció que fou saludada joiosament pels elements nacionalistes y que revelà un revifament del catalanisme agressiu.

La conferència d'en Cambó a Saragossa tingué considerable ressonancia. Lo més comentat de la mateixa fou un paràgraf que equival a una declaració de monarquisme y de dinastisme. Com que, de fet, ja feia temps que'ls lligaires obraven com a monarques y com a dinàstics, la tal declaració no ha produït gaire fred ni gaire calor a Catalunya.

Y l'any 1911 ha finit sota una constel·lació de sang... En els combats de la vora del riu Kert el Deu de la guerra ha sembrat la mort y el dol. Any nou! Any de 1912! Que'ls teus dies siguin més profitosos que'ls de 1911 pera la causa de la Pau, de la Llibertat, de la República y de Catalunya!

FULMEN

ALS REIS

¡Oh, Majestats poderoses, que, en vostre viatge triomfal, repartint mercès a dojos feu la joia dels infants!

Si, deixant les amples vies de les hermoses ciutats, passeu pels carrers dels pobles estrets, foscos y amagats, fixeu-vos en les sabates que tinc al balcó aquest any.

Ompliules de llangonisses, barres d'or, bitllets de banc...

LA CARICATURA AL EXTRANJER

El Papa y l'Any nou

—Aquet vull criarme'l jo, al meu gust. Aixís ningú podrà desbaratarme'l.

(De L'Astno.)

LA POLÍTICA EN 1911

NEM a fer, amics lectors, una repassada general de la política espanyola y catalana en l'any que acaba de finir? Aqueixa repassada, aqueix resum, es sempre una cosa interessant y instructiva.

Fem memoria, y comensem.

En els primers dies de l'any hi hagué a Madrid una crisi de les que all'anomenen crisis chicas, o sigui una crisi parcial de poca importancia; el rei ratificà el poder an en Canalejas, y aquest tirà endavant ab algunes modificacions en el ministeri. Dos altres fets d'alguna importancia succeïren en el mes de Janer: el viatge de don Alfons XIII a Melilla y la ratificació del tractat hispano-marroquí, el qual no ha servit

pera altra cosa que pera fer marquès de Alhucemas al senyor García Prieto.

Una mort y una desgracia fou la mort del gran Joaquim Costa, esdevinguda en el seu retir de Graus. D'en Costa digué, ab motiu de la seva mort, en Ramir de Maeztu, que havia sigut el cor d'Espanya. En efecte: davant la llástima decadencia espanyola, el cor de l'ement polígraf sufri y s'indignà, mentres el poble ja en el marasme d'una malaltissa indiferencia.

Les eleccions provincials del mes de Mars a Barcelona marcaren dos fets trascendentals en la política de la ciutat: l'unió de totes les dretes, desde la Lliga a la Defensa Social, y la forta reculada del lerrouxisme, reculada que significa la perdua de l'hegemonia sobre la nostra capital.

El debat parlamentari sobre'l procés Ferrer, ab els seus incidents sensacionals, apassionà extraordinàriament. A conseqüència del debat, y interrompent-lo, vingué aquella famosa crisis

y prou, que no vui cansarvos. Poseu-hi no més, si hi cab, una noia casadora, jove, guapa, ab forsa rals, que sigui bona per casa y facil d'acontentar.

Si el demanà es cortesia, soc molt cortès i veritat? Ara, si lo que demano no m'ho poguessiu donar, al menos, a les sabates, que veureu plenes de fang, poseu-hi un xiquet de llustro y deum-hi un cop de raspall.

ABEL ORTIGA

Any nou i tàctica vella?

En Canalejas, parlamentari.—Aires malsans.—Un poc d'història.—En boca tancada no hi entren mosques. Y en Corts tancades no hi entra oposició.—Una cosa es predicar...—¿Succedirà ara lo mateix?

UE en Canalejas es el més entusiasta campió del sistema parlamentari ho saben tot' Espanya, tot' Europa y tot el món.

Abans de ser ministre, mil vegades ens ho havia dit la seva boca sandunguera:

—El Parlament es el millor guia dels governs liberals. Eco fidel de la veu del poble, ell es qui orienta al poder en els moments difícils y li diu, ab honrada franquesa, quin es el pensament de la nació.

Y el país, que no volia altra cosa que viure a la moderna, sentint parlar aixís al il·lustre don Josep, tancava els ulls ab suprema delectació y pensava:

—¡Ah, el dia que aquest home manil... ¡Còm canviaran les coses d'Espanya!... Això, això serà un governant obert a totes les idees, expansiu, democrata sincer y capaç, si les circumstancies ho exigissin,

de morir con la espada en la mano defendiendo la Constitución.

**

Despatxat en Moret de la manera poc galant que tothom recorda, el dia 9 de Febrer del any 1910 va poder realitzar en Canalejas la seva aspiració de tota la vida.

¡Per fi!... ¡Per fi era primer ministre, jefe de la situació, árbitre d'aquet país, que tantes esperances tenia fundades en el seu programa reformador y netament democràtic!...

—Preparem-nos a atracarnos de Parlament, —varem dir tots, coneixent les aficions del nou primer ministre:—Ja veureu com a corre-cuita dissol les Corts d'en Maura, convoca les altres y's posa tot seguit a fer feina.

¡All!... Nosaltres, desitjosos d'anar depressa, ens preparavem, però en Canalejas no era de la nostra opinió. Alegant raons d'alta política, que per sòlides que fossin no acabaven de convencer al públic, l'home que desde'l dia 9 de Febrer era l'amo d'Espanya, fins al 15 d'Abril no dissolia les Corts antigues, fins al 8 de Maig no verificava l'elecció de les noves y fins al 15 de Juny no les reunia y's presentava davant d'elles.

Haviem passat quatre mesos, llastimosament perduts per la regeneració d'Espanya...

—En fi—ens delem;—mentres ara s'aprofita el temps y's treballa ab bona voluntat y esperit verament democràtic...

**

Obertes les noves Corts, com hem dit, el dia 15 de Juny, en Canalejas, que no's cansava d'assegurar que aquell any estava disposat a suprimir les vacances d'estiu, el 23 de Juliol suspensia repentinament les sessions y llicenciava a diputats y senadors, fentlos saber que quan fos hora de tornar a reunir-se ja'ls avisaria.

¿Què havia succeït? ¿Per què de tan estranya manera l'enamorat del Parlament canviava de parer y li girava les espatlles?

Prompte va ferse public. An en Canalejas els aires de les Corts li havien semblat malsans, y procurava fugir-ne per anar a respirar els de San Sebastián, no tan democràtics com els de Madrid, però segurament més purs, més frescos y, sobre tot, menys carregats d'electricitat.

Y aixís, sense Parlament, sense tamborina de polítiques y sense reformes de cap mena, varem passar l'estiu del any 1910.

**

Ve el 6 d'Octubre, y, encara que de mala gana, tornaren a obrirse les Corts, clausurades a mitjos de Juliol.

Però, entre discursos vuidos y interpelacions

inutils, se presenten sobtadament les festes de Nadal, y ¿quin recurs li queda a un govern tan volterrià y tan tremendo com el d'en Canalejas, sinó interrompre les sessions per a que'ls representants del país puguin anar a menjar el gall, els turrons y les neules en el seno de la familia?...

Per xò el dia 24 de Desembre, després de disset hores de sessió y votada aquella famosa broma anomenada llei del *candado*, don Josep, anhelós de descans, suspensia les labors del Parlament.

—Però preparin-se a tornar molt prompte,—deia l'home al despedirse, somrient, dels pares de la patria:—La suspensió serà sol's qüestió de dies.

**

Y no va mentir. Qüestió de dies. No'n va durar més que *setanta dos*.

El dia 6 de Mars de 1911, cedint, per fi, a la pressió del país, que trobava que, per ser de Nadal, aquelles vacances eren massa llargues, varen tornar a obrirse les Corts.

Un mes més tard, el 8 d'Abril, sense haver fet res absolutament de profit, varen tornar a tancar-se.

Nova reobertura el 8 de Maig, ab els mateixos esterils resultats, y, finalment, nova y última suspensió el 23 de Juny.

Y aixís ens trobem avui: tancades y barrades les portes del Parlament y esperant que,

segons està anunciat, el dia 18 d'aquet mes tornin a obrirse.

Davant d'aquestes notes, breus però eloqüentíssimes, ¿hi haurà algú que posi en dubte l'entranyable amor del senyor Canalejas a les institucions parlamentaries?

**

Com acabem de veure, les temporadetes de Corts que hem tingut son quatre.

La primera va durar . . .	1 mes y 8 dies.
La segona,	2 mesos y 18 »
La tercera,	1 mes y 2 »
La quarta,	1 mes y 15 »

Total 6 mesos y 13 dies.

¡Ecce Canalejas!... Aquí teniu al home que no volia donar un pas que no fos d'acord y en companyia de la representació del país!...

Dels 23 mesos que'l gran parlamentari porta de Govern, sols 6 mesos y 13 dies ha tingut les Corts obertes!...

Y encara, això, a forsa de prec's y d'invitacions més o menys imperatives de la premsa, de les corporacions y del país en general.

**

Pera'l dia 18 del corrent Janer s'anuncia, com hem dit, l'inauguració de la nova temporada.

La perspicacia d'en Canalejas

—Ara, ara'm sembla que vaig be.

¿Serà tan llarga y tan beneficiosa pera'l poble com les anteriors?

Tot indueix a creure que sí.

Qui coneix a fons an en Canalejas y està ben enterat del seu pensament, ho ha assegurat:

—Si don Josep, quan el dia 18 ficarà la clau al pany del Parlament, se trobés ab que el pany y la clau se li han rovellat y li es absolutament impossible obrir... ¡que felis seria!...

Aquesta manifestació no es un símptoma. ¡Es tot un programa!

O. MEGA

PROFECIES

Al comensar un any nou se sent un viu desitg de fer calendaris, y l'imaginació va desgranant l'història d'uns sucesos problematics, fills de les ganes o del temor de que siguin veritats segons se senti un optimista o pessimista.

També volem fer nosaltres un *judici de l'any* però sense recórrer a fantàstiques prediccions, sinó senzillament a la llista exposició d'un nostre parer, fonamentat en la manera de ser de les coses en aquesta Espanya, país d'extranyeses.

Malgrat el clam unaním que s'oposa a nous vessaments de sang, seran fusellats alguns dels encusats pels fets de Cullera, y, com a conseqüència natural d'aquesta nova plana negra escrita a l'història d'Espanya, y per altra part haventli arribat fins als genolls el fang del Marroc, caurà en Canalejas abans del dia 18 de Janer, fetxa senyalada per a l'obertura de Corts.

Com que després d'aquets dos anys de Canalejas, que hauran fet bo an en Maura, ja no hi haurà motiu per a que aquet no pugui ocupar novament el poder, seran cridats els conservadors a governar. L'opinió, asquejada del govern liberal; recordant que mentres en Cánovas se les tenia tiesses ab els bisbes, en Canalejas posava a Espanya baix la protecció del Sagrat Cor; que mentres en Dato dictava disposicions favorables als treballadors, en Canalejas tancava les societats obreres; que si en Maura fusellava, en Canalejas no's quedava enrera, y veient que, ben garbellat, mal per mal, es preferible una situació francament reaccionaria a una situació lliberal de per riure, permanixerà quieta, en actitud expectant, sense forses, per altra part, per protestar, y també en el fons sense ganes de ferho.

Pera ensucrar la píndola, en Maura farà un programa *europista*. Cridarà a l'obra de govern als regionalistes de tota Espanya; prometerà tota mena de reformes beneficioses per als treballadors; assegurarà la puresa en el sufragi y la neutralitat en els assumptes locals, jurant arrencar de soca-arrel el funest caciquisme; regularà lo que pugui en els afers africans, y, si no pot fugir-ne totalment, *parlarà* d'implantar el servei obligatori. Tan falagueres promeses faran bocabadar a l'opinió, y com que'l recent record de la desgraciada etapa lliberal tancarà la boca dels republicans evolutius, y la por lligarà les mans dels revolucionaris de boquilla, tindrà en Maura un llarg període de tranquil·litat, durant el qual seguirà *parlant* molt de reformes que mai seran llei, y anirà *fent*, a la callada, obra reaccionaria.

Els lliberals, fora del poder, se barallaran ab tothom, y fins ab ells mateixos; sense'l vasc del pressupost no hi haurà lligam possible, y mentres uns amenassaran ab ferse republicans, y altres reorganizaran, per centèssima vegada, el partit, uns quants, els més vius, procuraran treure tot el profit possible de la nova situació donant gust a l'amo.

Y aixís acabarem l'any que hem comensat, sense que s'intenti, de debò, iniciar una verdadera renovació de la vida nacional.

Aquets són els nostres pronostics per a l'any nou. ¿Que potser ens errarem de mitg a mitg? Molt facil. Posant, com en els calendaris, el *Deu sobre tot*, estem en paus.

La llàstima es que no hi poguem posar encara el Poble sobre tot.

JEPH DE JESPU

IRMADA pel seu digne president, l'il·lustre escriptor don B. Pérez Galdós, la Conjuració Republicana Socialista ha dirigit a totes les entitats que en aquesta agrupació figuren una circular que, a més de ser una valenta fuetada per al Govern, representa

pera's conjuncionistes un previsor crit d'alerta y una consigna que convé sigui recullida y cumplimentada ab tota fidelitat.

Comensa el document aludint a la campanya d'Àfrica y a les darreres accions que han tenyt de sang les aigües del Kert.

«Los Gobiernos del actual régimen,—diu— contra las reiteradas promesas y contra la voluntad de la Nación, nos han ido comprometiendo en empeños que no consiente el estado actual del país, cuya duración nadie puede determinar y cuyo fruto es tan sólo la pérdida no escasa de preciosas vidas y grandes y ruinosos gastos.»

Després de parlar de les negociacions diplomàtiques pendents ab Fransa, segueix dient:

«Creemos que, sin pensar en conquistas ni expansiones territoriales, debemos rectificar tan pronto como sea posible nuestra política, volviéndose a ocupar sólo lo preciso para la defensa de nuestras plazas.»

Per últim, com a síntesis del pensament de la Conjunció Republicana Socialista en les actuals circumstàncies, proclama la necessitat de que se celebrin en tot Espanya reunions y actes públics, en els quals se votin les següents declaracions:

«1.ª Término honroso de la guerra y reingreso de las tropas en las zonas defensivas de nuestras plazas.

«2.ª Condenación de la política de expansión territorial en Marruecos.

«3.ª Disminución de los gastos en los presupuestos de Guerra y Marina y efectividad del servicio militar obligatorio.

«4.ª Política resuelta y valerosa de remedios heroicos para el desarrollo de la riqueza del país y renovación de la cultura nacional.»

El document, sobri, clar y energic, però saturat de noble patriotisme, ha produït en tot Espanya enorme sensació y forsosament ha de portar conseqüències.

Es impossible que la veu de la sinceritat, ab tanta eloqüència feta sentir, no sigui escoltada y atesa.

Li ha costat de determinar-se, al senyor Canalejas, però al últim ha comprès que no podia esperar més.

Pera'l dia 18 del present Janer estan oficialment convocades les Corts de la nació espanyola.

«Durarà molt la nova campanya parlamentària?»

«Qui sab!»

De totes maneres, tal com avui estan les coses, ens sembla que'ls diputats que per aquella fetxa vagin a Madrid, ab poques camises que fiquin en el *mundo* ja'n tindran prou.

Per curiosos y endressats que siguin, no creiem que tinguin ocasió de mudarsela gaires vegades.

Se'ns assegura—nosaltres no l'hem vist— que s'ha publicat un llibre ab aquest rotul: *Lo que debe saber todo concejal*.

Si l'autor perteneix a l'escola de don Alacandro, ja'ns figurem lo que deu dir:

Un dels capítols deu titular-se: «De la administració de Consumos.»

Un altre: «Cómo se preparan las subastas.»

Un altre: «Encabezamientos, conciertos y otros filones.»

Y així fins al acabament, que deu estar rematat ab aquesta hermosa màxima:

«Ande yo caliente...»

«Ahir vaig dirte que sí? Doncs avui te dic que no.

La Correspondencia de España, aquell diari que en temps d'en Maura assegurava que'l Rif no val una pipada de tabaco, y que, per combatre l'aventura del Marroc, fins va deixar-se tancar el director a la Celular de Madrid, ara troba que tot lo que passa en aquell tros d'Àfrica es molt natural y molt corrent.

Y pera deixarho ben demostrat, portant de pas al nostre anim el convenciment de que hi ha que seguir endavant, vagin com vagin les coses, se val de raons tan poderoses y incontestables com aquestes:

«Estamos recorriendo un camino sangriento, y a la sangre debemos irnos acostumbrando.

«Y mientras tanto, no nos asustemos de nada, porque estamos como el viajero que toma pasaje para América y en medio del mar ve balancearse el barco entre las tempestades del cielo y del agua. Hay que acostumbrarse, y adelante. Retroceder, es imposible.

«Todo ello, por supuesto, sin perjuicio de seguir diciéndole: «¡Ya te decía yo que no te embarcases! ¿Crefas, acaso, que el mar era el estanque del Retiro?»

«No, apreciable confrere; lo que nosaltres creiem es...»

«Però... jatura't, ploma!... Val més que no ho diguem lo que nosaltres creiem.

«A què anar a tirar a gratient el cap per les

parets, sabent que les parets són de pedra y que al nostre pobre cap no li quedaria més remei que estrellarse?»

Mes cònstili a *La Correspondencia* que ab les seves inesperades raons ens ha passat lo mateix que va passarli a l'Azcarate y a l'Iglesias, quan en Lerroux, en una cèlebre sessió del Congrés, tractava de defensar la seva conducta:

«No'ns han convensut.»

Ja sabem per què el senyor marquès de Marianao ha deixat de ser alcalde de Barcelona. Ell mateix ho ha explicat a un periodista.

Va dimitir perquè estava cansat.

Ho creiem sense necessitat de que'ns ho juri.

A la llarga, lo que més cansa en el món es el no fer res.

Y el senyor marquès n'havia abusat tant, d'això, en l'arcaldia!...

S'han complert els vots de la democràcia universal.

La república de Xina no es ja una falaguera esperança, sinó una realitat efectiva.

L'any vell ha tingut la galanteria de despedir-se del món donant a l'humanitat aquesta bona nova. ¡Mil gracias!...

Nankin es la ciutat que'ls revolucionaris xinos han escullit pera ferne la capital de la naixent república asiàtica.

Y mentres se reuneix l'assamblea soberana que ha de constituïr-la, definitivament, sobre bases ben amples y ben modernes, el doctor Sun-Yat-Sen ha sigut proclamat president.

L'elecció ens sembla acertadíssima.

Com ja saben els nostres lectors, el doctor Sun-Yat-Sen, ànima de la revolució que en tan poc temps ha cambiat l'estructura política d'aquell immens imperi, es home de gran cultura y capas de regir els destins d'un poble quals necessitats coneix a fons y del qui es, espiritualment, desde fa molts anys, mestre y guia unic.

El programa de la revolució xina, trassat ab molt poques paraules pel cèlebre doctor, conté tan sols aquets quatre punts, que podriem dirne cardinals:

Fer caure la dinastia mandxú.

Establir la República.

Operar la socialisació econòmica ab l'ajuda de grans reformes agràries. Y,

Fer participar a la Xina dels beneficis de la civilització universal.

Les dugues primeres aspiracions estan ja realitzades.

Ara, a treballar per les demés.

Ja hem sortit de dubtes.

Es cosa decidida que'l vinent dilluns, dia 18, comensi al Consell Suprem de Guerra y Marina l'examen de la causa de Cullera.

Se suposa que la vista no durarà més de tres dies. De manera que'l dimecres, probablement, hi haurà ja sentència.

«Serà, aquesta, tal com l'opinió l'espera y la desitja?»

¡ARA!...

Ja està fixada la fetxa.

«Com ens l'han feta gruar!»

El 18 del mes que corre,

si'l món no s'ha cap-girat,

y Espanya encara es Espanya

y'l Govern està bo y sà,

veurem altre cop obrirse

les Corts, el fogó sagrat

ont se guisen les lleis noves

y's rosteix el poble al ast.

«Ab quin neguit l'esperavem

aquet dial!... ¡Ab quin afany

buscavem en la *Gaceta*

el decret, tants cops somiat,

que havia de veni a omplirnos

el vuid que durant mitg any

hi ha hagut en la nostra vida!...

Mes, ja ha sortit; tant se val.

«Divuit de Janè!... ¿Heu vist fetxa?

més hermosa, més brillant,

més ruberta de promeses,

més rica en tons irisats?... A partir d'aquell gran dia,

adeu, crudels mals-de-cap,

adeu, hores melancòliques,

adeu, pensaments amargs.

Disfrutant del espectacle

que desde diversos camps

ens donen les companyies

del Congrés y del Senat,

¿què més necessita un home?

¿Aont l'anirà a buscar un passatemp que'l distregui ab tan forta intensitat?

El comte de Romanones s'instala en el seu sítial y toca la campaneta:

Se abre la sesión!... ¡Ja està!

Ja tenim, sens més preambuls,

comensat el gran sarau.

Un diputat:—Jo voldria

que'l Govern, ben penetrat

de que aquí hi està fent nosa,

dimitís al punt.

—Ja va!—

contesta el primer ministre:—

Perquè jo deixi el banc blau

serà precis que me'n treguin.

—¿Com es que no's va arreglar

el meu tros de carretera?—

cria un altre diputat.

—Señores—diu ab veu fosca

un orador de secà.

—¿Que calli!—interromp un altre.

—¡No vull!

—Doncs, vinga un bossal

y li taparem la boca.

—¡Ximple!

—¡Beneit!

—¡Cap-cigrany!...

«Ah!... Aviat tornarem a serhi.

El 18 comensaran

aquestes lluites homèriques

y aquets singulars combats.

Y durant quinze o vint dies

(que això, com ja's pot pensar,

serà lo que tase un *sastre*

que viu en un cert palau),

al agafà *El Noticiero*

gosarem del dols encant

de veurehi aquesta frase

impresa ab grans titulars:

SESIÓN DE HOY. GRAN ESCÁNDALO.

Y ab cada ull com un portal,

per no perdre'n ni una sílaba,

ens posarem a esgranar

la feina que aquella tarda

hauran fet els diputats.

C. GUMÀ

Mentres hi ha vida...

casa dels Ravetllat hi havia un gran desori.

El quefe de la família, el senyor Anton, s'acabava d'agrarar de tal modo en sa malaltia que ja parlava ab molta pena; els ulls vi-

driosos, el nas afilat, els membres rígids, ja quasi be no coneixia a ningú, ni's volia empassar res.

L'esposa y les filles, al voltant del llit, ploraven com unes Magdalenes.

A mitja tarda arriba el metge. Com de costum entrà decidit a l'arcova del malalt; el polsà, li escoltà el pit, li observà detingudament els ulls y la llengua, y, al terminar la visita, no pogué amagar una expressiva mueca de contrarietat.

Al sortir de l'habitació les noies y la mamà, que havien espiai molt be la ganyota del metge, varen assaltar-lo al pas, interrogant-lo ansiosos:

—Digui, senyor doctor: ¿oi que està molt mal el papà?

—Molt mal... es cert, molt mal. Tant mal, que no puc fer més sinó recomanarlos el valor suficient y la resignació necessaria pera soportar el terrible cop.

—Vol dir que ha entrat ja en l'agonia?

—Si no hi ha entrat està a punt d'entrarhi.

Es inútil; no hi ha res a fer.

—Deu meu, Senyor!... No hi ha remei

pera ell?

—Per desgracia, els auxilis de la ciencia no hi poden arribar; els homes no hi podem fer més de lo que s'hi ha fet.

—Y no hi hauria una esperança?

—Una reacció de la naturalesa podria canviar el curs dels aconeximents, però no hi confio.

—Es a dir que se'ns mor?... El papà se'ns mor!

—Tant es així que no crec que passi d'aquesta nit. Me veig en l'obligació de dir-losho pera que prenguin les providències que

creguin més necessaries, segons els seus sentiments catòlics...

L'endemà al matí el senyor Anton estava tot aixiribit. Movia els brassos, coneixia als de casa, barbotejava algunes paraules, y els seus ulls, el dia abans esmortuits tenien una serenitat vivíssima.

«Quina sorpresa no tindria el metge quan, per allà a les deu, se presentà en la casa dels senyors Ravetllat ab el caritatiu intent d'extendre la papeleta de defunció al quefe de la família!...

L'extraordinària nova va saberla ja al entrar a la porta del pis, per boca de la minyona.

Després, en l'arcova, intrigat, ple d'emoció, va dirigir-se a la senyora del malalt, que no podia amagar un somris d'esperansa.

—Ai ai!... Be es prou extrany!

—Un miracle!—exclamaren a chor les filles d'aquell nou Llatzer ressucitat.

—Però ¿com ha estat això?... Que li han donat alguna cosa?

Aleshores la mamà va pendre la paraula:

—Sí, senyor... Ahir vespre li varem fer administrar els sagraments. El senyor rector de la parroquia li va donar, ell mateix en persona, la sagrada comunió...

El metge, després de polsar el malalt, prenent el barret y retirant-se:

—Està be, doncs... Dónguinli la comunió cada tres hores.

JOAQUIM AYMARÉ

Un cas de "poesia política"

Jordi V, Rajah de rajahs

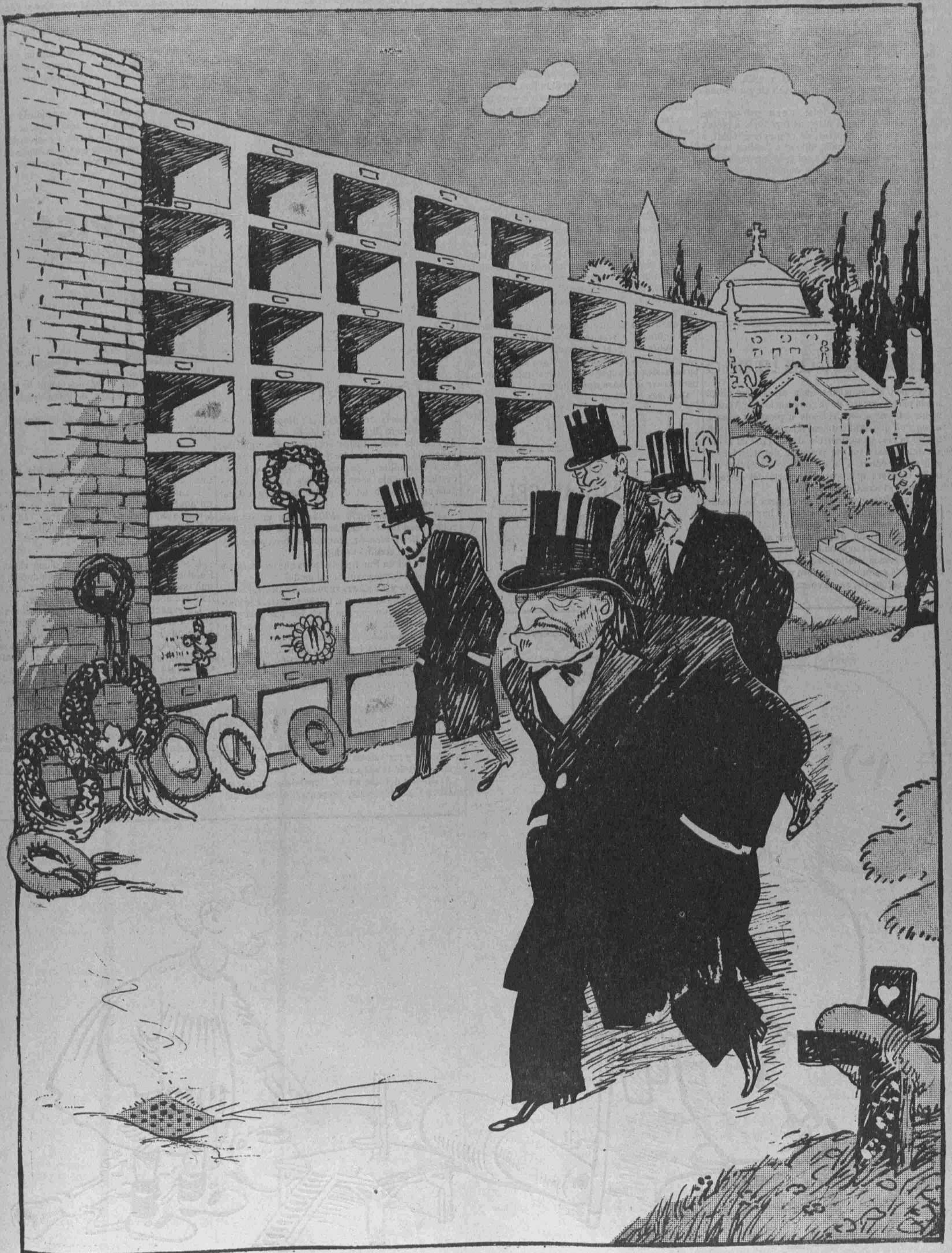
RECORDO que un dia, en aquestes mateixes pàgines, parlava jo del valor polític (epic) en els esdeveniments històrics de l'actualitat. Me preguntava quins dels fets de que cada dia

donen compte minucios els periodics adquiriran una transfiguració representativa ó simbòlica davant la posteritat; quins d'ells seran, en fi, *historia plástica*, ab aquella interna *virtut teatral* que'ls fassi dignes d'esser convertits en aqueixes mentides històriques més veritables que la realitat mateixa, perquè són, tot simplement, l'idealitat, el trassumpte de les coses anteriors y posteriors an *aquell fet*, però que en aquell fet prengueren virtualitat y vida, moment en fi, lo que sol dir-se'n *moment històric*.

La proclamació de Jordi V com Emperador de l'Índia es un d'aquets fets. Posa una continuació en la llarga epopeia colonial anglesa. Es una lliçó de gloria pera'ls pobles que no han sabut ascendir a *metròpolis*, o sia a la categoria de *professors de ciutadania* pera la criansa de les col·lectivitats primitives. En un bon sistema de colonisació, la metròpoli té d'exercir un ofici d'excitant y acceleradora de l'evolució en el territori somès. Anglaterra, qui tenia ja en el seu actiu la proclamació de les dues grans Confederacions colonials australiana y sud-africana,—aquesta darrera constituïda en les circumstàncies glorioses que tothom sab —mostra avui que'l sistema de les amplies autonomies no's limita pera ella a les colonies de l'Estat, o sia a les colonies de la corona, o sien les equivalents a les *provincies* (terres de *vensuts*, *provincia*, rasses estrangeres) someses per dret de conquesta.

Jordi V, essent princep de Gales, va assistir, ab la reina actual, a la solemne proclamació de la república australiana. Una república somesa a un rei! L'espectacle no té res de banal... —Avui, a Delhi, se veu aclamat com a Rei de Reis per multituds de religions orientals, vagues hereves de la civilització més asprament adoradora de la propia puresa de rassa.—Alexandre no va passar el riu Indus. Albió l'ha passat...

Però cal dir que també hi ha hagut, en les sumptuositats escèniques d'aquets dies,—un poc *final d'òpera*, com tot el tradicionisme de les festes cortisanes angleses, de *perruca històrica*, de palatinisme romà a lo *quadro pompier*, tal com Napoleon a través la pintura de David—hi ha hagut, deia, promeses ben clares de *self government*, d'autonomia gradual, de reconstituïció efectiva del vell imperi indostànic. La protesta de la premsa conservadora, a Londres, confirma el sentit liberal d'aquelles insinuacions. Aqueixa exportació de constitucionalisme, a la mateixa hora històrica en que's prepara l'*home rule* d'Irlanda, es típic y exclusiva de la Gran Bretanya. Y vetaquí com a una gran forsa bèlica—la primera del món—pot correspondre la percepció clara d'a-

—Si jo anés al Rif, l'endemà tot això ja seria ple de moros.

questa veritat: la llibertat es la més forta garantia de lligam entre un poble i una metròpoli. Pel desconèxament d'aquesta veritat (apresa per Anglaterra al preu de la perdua dels Estats Units), Espanya, qui hauria pogut portar un dels seus monarques a coronarse Emperador de les Índies a Mèxic o a Lima, perdé un patrimoni immens, al mateix temps que s'obstinava en mantenir en el règim metropolità aquella mateixa duresa absoluta a què's devia l'emancipació de les colònies.

Coincidència dels fets: pera provar que Anglaterra no limita als seus territoris aqueixa irradiació de llibertat, de respecte absolut a les voluntats nacionals, sinó que l'aplica també a l'influència diplomàtica sobre'ls altres pobles, dues notes d'aquets dies completen la lliçó d'història viscuda. Una secreta intervenció anglesa ha neutralitzat l'imposició d'absolutisme que Rússia volia exercir damunt Persia, aquesta imitadora del parlamentarisme, tan angles d'origen. Y una altra secreta intervenció britànica, unida a la francesa, companya en liberalisme, haurà impedit, segons *L'Humanité*, l'acció d'altres monarquies contra la república de Portugal...

G. A.

Al costat de la raó

Fa cinc o sis setmanes, quan oficialment ningú havia parlat encara de la constitució de l'Ajuntament, ens veíem precisats a picar les crestes a en Pol, que, aparentment innocent, com aquell qui no fa res, va permetre's desde *La Veu* avançar determinats judicis respecte del criteri a seguir al procedir-se a la distribució de carrecs entre'ls regidors que, per designació del sufragi, componen el nou Consistori.

Ab una oficiositat i una lleugeresa inconcebibles dividia en Pol als regidors en lerrouxistes i anti-lerrouxistes, treient de la divisió la conseqüència, no cal dir quan favorable als interessos conservadors, de que, ab tot y la seva formidable minoria—sumen vintiquatre—havin de quedar els radicals exfuits del govern municipal.

Per propi impuls, sense consultar ab ningú—que

no'n tenim costum ni hi ha necessitat de que ningú ens digui què toca fer en qüestions tan clares com ho era aquesta—atenentnos no més al bon criteri democràtic y al respecte que's deu al cos electoral; inspirantnos, com sempre, en un sentit d'estricta justícia, sortírem a l'encontre d'en Pol, al qual vinguérem a dir que lo de la coalició anti-lerrouxista significava una quimera en el terren polític, y que pensar que podien juntarse vots tan antitètics y tan distanciat com els nostres y els dels homes de l'ultra-conservadurisme constituia una fantasia que, duta a la pràctica, havia de donar, per forsa, resultats els més contra-productius y lamentables.

Això diguerem, en substància. Y com sigui que'n Pol fes constar en el seu article que lo que separa als lerrouxistes dels que no ho són es una qüestió de moralitat, afegíem que una cosa es la política y una altra l'honradesa, y que sempre que al Consistori's promogui una qüestió de moralitat ja's cuidaran els representants del P. d'U. F. N. R. de tornar pel bon nom del partit, que es, en definitiva, el propi nom y el propi credit personal.

Aquet sigué el criteri per nosaltres sustentat, y celebrem que, ab poca diferencia, aixís hagin anat les coses. En la constitució de l'Ajuntament ha obrat l'esquerra catalana en la forma que procedia.

L'aliança ab les dretes, la coalició ab els homes de l'antipatic y jesuític *Comité de Defensa Social*, sobre repugnar als nostres sentiments y oposar-se a la nostra història equivalia a repartir als lerrouxistes un paper de víctimes que de cap manera deuen ni poden desempenyar.

Què més voldrien?

BLET

SENYALS AL CEL...

Deslliurantse de la mandra que les Festes li han deixat el bon espanyol s'estira, treu del flamant almanac les seves primeres fulles; puja, després, al terrat y aixeca la vista enlaire, l'ample cel interrogant,

ab el proposit de veure com se presenta el nou any.

Ell pron cerca y esquadrija tots els seus pèls y senyals per sapiguer, a punt fixo, si farà sol o plourà.

Per la banda de Marruecos continúa el cel pintat de color de plom de bala ab llenques de roig de sang.

Més endins de la Península, pel cantó de Portugal, nuvols de color de rosa s'aproximen, indicant que, després de grans ventades, hermós el sol lluirà.

Cap a Espanya, el cel va fentse de color d'horxata clar y, com esfínx misteriosa, resta mut, quiet, encalmat.

¿Què resigna aquesta calma? Bon temps? Pluja? Sol? ¡Qui sab!

Mandrós, cansada la vista y ple de boires el cap, se'n torna a casa'l bon home tan ignorant com abans; mes sapiguent que aquí a Espanya plou sempre sobre mullat, per lo que enguany pugui ploure, dú el paraigües a adobar.

VERDUM

Fòra caretes!

Alguns diaris de Madrid—*El Mundo* y *La Correspondencia Militar* els primers—descarreguen de nou les seves furies contra en Pau Iglesias, acusantlo de conspirador y perturbador de la pública tranquil·litat. Segons *El Mundo*, s'imposa castigar al chefe socialista, que's desviu y no repara en medis ab tal de poder donar un disgust al govern.

La Correspondencia Militar porta un xic més enllà el seu furor. Després de motejar a l'Iglesias de *foco de virulencia*, demana la forca pera ell y quants ab ell creuin el saludo.

Què ha fet en Pau Iglesias pera que les ires dels monarques l'amenassin de tal modo?

El Mundo y *La Correspondencia Militar* s'encarreguen d'il·lustrarnos. L'Iglesias viatja. Els viatges, que no foren cap mal si els fes per gust y ab un automòbil de la seva propietat, constitueixen un crim imperdonable desde'l moment que, segons els seus detractors, aprofita el *leader socialista* les seves repetides anades y vingudes pera entendre's ab los *enemigos de España*, *fraguadores de conspiraciones contra el orden público*.

Realment, conegudes aquestes raons, la conducta d'en Pau Iglesias no pot pas esser més censurable. ¿Qui no li fa alsar el poble contra'ls moros, o cobrar del govern, en comptes de ficarse en aventures y mals-de-cap impropis dels seus anys y de l'estat de la seva salut?

El Mundo demana an en Canlejas que desemascari (?) a l'Iglesias, presentantlo davant del

país com un estripa-quentos y un home perillós. *La Correspondencia Militar* vol saber si l'Azcarate, en Galdós, en Melquiades Alvarez y demés prohoms de la Conjunció abonen el procedir del seu aliat.

Sense perjudici de que reclamin un y altre al·lo que més be els sembli, confessem que de les dues proposicions ens quedariem nosaltres ab la primera.

Que se'l desemmascari!

Perquè si en Pau Iglesias se condueix del modo que'ls diaris monarques asseguren, la seva actitud pot, en un moment donat, comprometre seriament als capitosts dels partits revolucionaris.

Y això, de cap manera s'ha de permetre.

X.

ECIDIDAMENT, el diner s'ha tornat catalanista.

Ja ho deuen haver observat.

En el sorteig de Nadal, varen venir a Catalunya la primera, la segona, la quinta, la octava y cinc de les mitjanes.

Y en el del dia 30, hi han vingut la primera, la segona, la tercera y, de les mitjanes, la friolera de tretze.

¿No es això estar verdaderament de xiripa?

**

No obstant, lo que ara convindria saber es una cosa:

De la barbaritat de milions de pessetes que en aquets dos sols sorteigs han plogut sobre Catalunya, ¿quants, al acabarse l'any, se'ls haurà tornat a xuclar la ditxosa rifa?

L'acció té lloc en un teatre d'una ciutat del Palatinat (Alemanya), qual nom no donem, perquè ens seria tan difícil a nosaltres escriure'l com als nostres lectors poderlo llegir.

Un espectador, que segueix ab molta atenció el curs de l'obra que està representantse, troba que'ls actors no ho fan gaire be. Y comensant a empiparse, tan amunt arriba la seva indignació, que's treu un revòlver de la butxaca, apunta al escenari y ¡pam, pam, pam!... mata a dos comedians y'n deixa tres gravissimament ferits.

Ja'ns guardarem nosaltres d'aplaudir el procediment del irascible espectador alemany.

Però, també val a dirho, si'l sistema s'introdueix an el *teatro politic* d'Espanya, ¡que se'n veurien de desgracies per aquets escenaris!

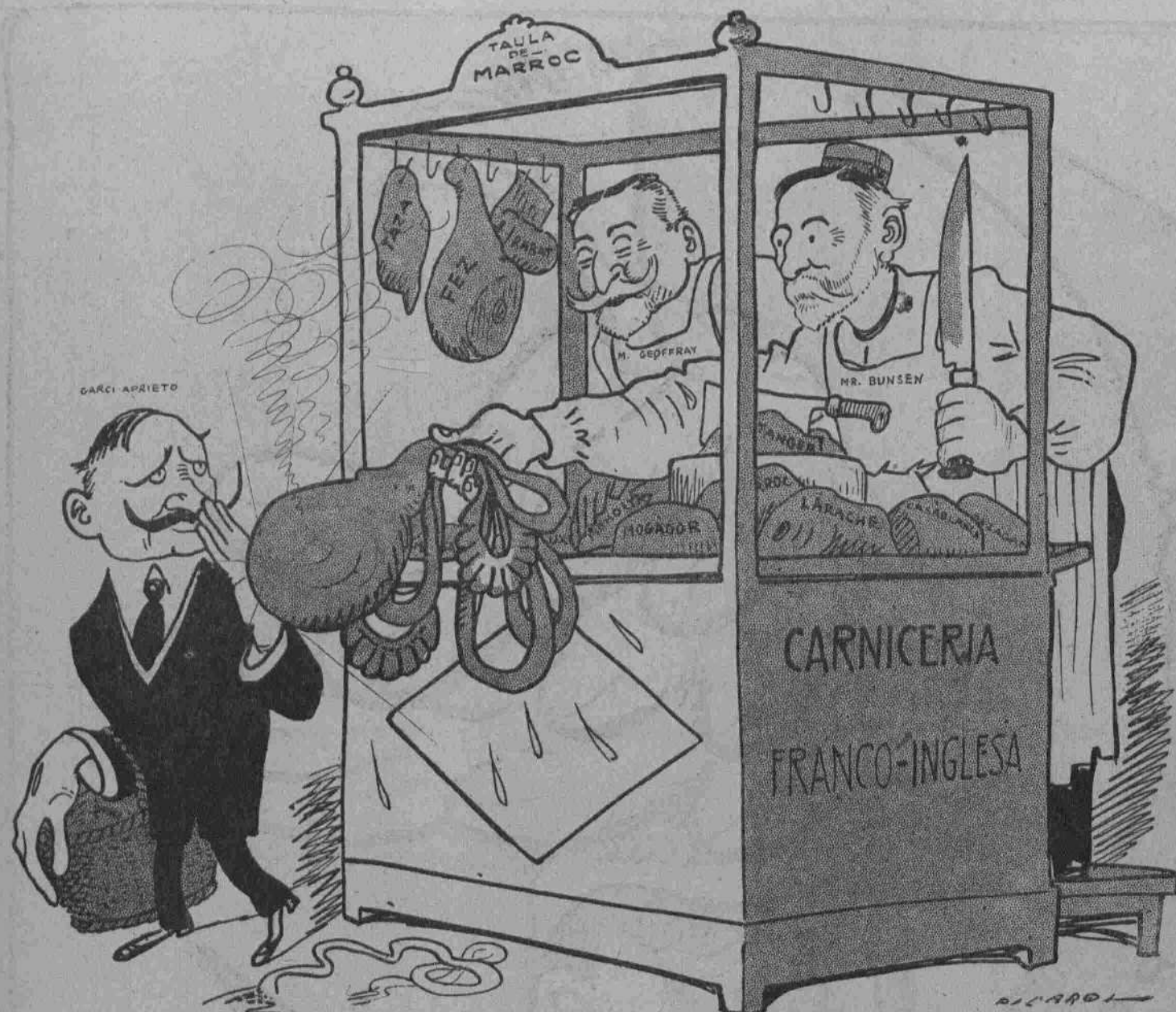
Perquè hi ha actors que creguin que [ho fan molt malament.

Una criatura de bons sentiments

L'ANY NOU AL ANY VELL:—Ara que te'n vas, ¿que no podries emportarte'ls, aquets trastos?

La repartició amistosa del Marroc

— Té, a tu t'hem guardat les tripes.

Y es lo que deia un que'l coneix molt a fons:
—Oh, en Marial rail!... Vaia un!... Ja
anar sol, ja!

Es veritat que soc milionari,—deia a un amic
un fulano que s'havia enriquit ab males arts—
però has de pensar que jo, al comensar el ne-
goci no tenia un centim.
—Oh, ja, ja!—respongué l'amic.—Estic se-
gur que'ls centims, aleshores, els tenien els
altres.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2225

- 1.ª XARADA I.—Avinensa.
- 2.ª Id. II.—Remittit.
- 3.ª Id. III.—Apil.
- 4.ª Id. IV.—Paula.
- 5.ª ANAGRAMA I.—Anal-Tana.
- 6.ª Id. II.—Carmeta-Tacarme.
- 7.ª TARGETA.—La Resclosa.
- 8.ª MUDANSA.—Pillastre-Pollastre.
- 9.ª JEROGLIFIC I.—Tornabís.
- 10.ª Id. II.—Qui més hi fa més hi perd.
- 11.ª Id. III.—Mestressa.
- 12.ª Id. IV.—Com més vius menys morts.

XARADES

I
Molts ne tenim, *hu-tercera*;
en les cases, *dos-primer*;
y dexifrant el *total*
te donarà un animal.

PAQUITO

II
Gran extensió es ma *primera*;
una lletra la *segona*;
Un article la *darrera*
y el *total* un nom de dona.

R. A. (B) PAU DE LES CALLES CURTES

ANAGRAMES

I
A la *total* d'en Pascual
una *total* hi he embarcat,
que cinc duros m'ha costat
al mercat de La Bisbal.

JOSEP MATEU

II
El dentista *Tot*
té molta *total*;
quan tren un caixal
fa pagà un durot.

P. ROMAGUERA

TARGETA

D. MORELL
TIANA

Formar ab aquestes lletres, degudament combi-
nades, el títol d'un celebrat drama líric.

R. A. (A) PAU DE LES CALLES CURTES

JEROGLIFIC

A
T R V
aquí
KI

RAICH VIÑAU Y C.^a

Imprempta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, Olin, 8
Tinta Ch. Lorrillou y C.^a

ALMANAC

polític de

La Campana de Gracia

PERA 1912

Un volum ple de caricatures, 2 ralets

«Serà veritat?
Ve assegurantse dies hà que Portugal se
proposa gastarse *doscents milions* de francs
en la construcció d'una esquadra, que's fabri-
carà precisament a Inglaterra.
«*Doscents milions* en fustes, ferros y pól-
vora!
No necessita, segurament, la jove república
els nostres consells.
Però nosaltres, en el seu lloc, abans de
gastarnos en barcos una suma tan respectable
ens hi pensariem molt.
Y després de pensarnoshi molt... ho deixa-
riem correr.

Els congressos de la Pau, d'ara endavant
ja no's reuniran a La Haya.
Se reuniran a Santander.
«Saben què ha succeït en aquella població,
al constituirse el nou Ajuntament?
Que socialistes, republicans y catòlics s'han
unit, y ab la major armonia s'han repartit les
vares de tinent d'arcalde.
Un poble que en forma tan bella sab ar-
reglar els seus assumptes, ¿no es mereixedor de
que se l'erigeixi en domicili oficial de la Pau
del món?

A Berlin tenen actualment un mal, que no
sabem què es ni com se diu.
No més saben que mata.
Entre'ls recollits al Asil de la Frœbelstras-
se, de 132 atacats, a la primera embestida
s'han mort 67.
Les autoritats, com es natural, estan alar-
madíssimes, però neguen que's tracti de cap
epidemia.
Quasi jurariem que les autoritats de Berlin
tenen raó.
Les epidèmies, avui, ja no'n solen fer tantes
de desgracies.
No; no pot ser que sigui cap epidemia.
Ha de ser alguna altra cosa... molt pitjor.

Uns quants monarquics barcelonins donaran
demà un banquet al director del *Diario de*
Barcelona.
Un banquet?
No, homes, no!
A la gent de ca'n Brusi se'ls obsequia, tot
lo més, ab xacolata.
Les coses ferles ab caràcter, o no ferles.

D'un diari dels de *cada dia* retallo la se-
güent nova:

«El señor obispo doctor Laguarda obsequió
ayer tarde con un espléndido *lunch* á varias
señoras...»
Tot progressa en aquet món.
Abans, el Senyor, a la seva taula hi assenta-
va als apostols, y donava menjar als pobres
miserables...
Ara, els seus ministres hi fan seure al *bello*
sezo.
Y si poden ser joves y guapes, millor.

«Eh, quina fornada d'arcaldes de Real Or-
dre, per comensar l'any nou?
Se veu que don Josep Canalejas no té res
més que fer.
300 vares d'un cop, s'han arribat a donar!
300 cops de vara a l'esquena de qui jo sé y
el lector endevina, s'haurien de donar!

El *bueno* del senyor Giner ha escrit als seus
correligionaris que la Comissió provincial ma-
laguenya ha aprovat les eleccions municipals
de Vélez-Málaga.
Ens en alegrem.
Lo que sentim es que'l cos electoral de
Barcelona aprovi les nostres, de eleccions mu-
nicipals.

Un mal estudiant.
A la secretaria de l'Universitat de Kazan
(Russia) s'hi ha trobat un document en el qual
hi consten les notes adquirides per un estudiant
de filosofia a mitjos del passat sigle:
«Dret enciclopèdic: Suspens.»
«Codic penal: Suspens.»
«Codic comú: Suspens.»
«Historia general: L'alumne no's presentà a
classe en tot el curs.»
«Historia de Russia: Idem, idem.»
«Qui era aquet mal estudiant?
El gran filòsof Lleó Tolstoi.

Le *Charivari* atribueix, en broma, natural-
ment, al emperador Guillem II aquets *espi-
rituosos* mots:
—El Marroc?... Està encara massa verd...
Mirarem de ficarhi mà una mica mes tard.
Quan la Fransa ens l'hagi civilisat.

Què'ns portaran, enguany, els Reis?
Dubto que cap espanyol, mitjanament sen-
sat, s'atreveixi a respondre an aquesta pre-
gunta.

Què'ns portaran els Reis!
Lo que havem de procurar es que, en comp-
tes de portarnos, no se'ns n'emduguin alguna
cosa...
El noi de casa, per exemple.

En una iglesia de Berlin s'han inaugurat
misses ab acompanyament de cinematograf.
«Què hi dirà a tot això el Sant Pare, exce-
lent anti-modernista?
Ell, que en tot troba pèls, es difícil que es-
tigi conforme ab les *pèl-icoles*.

Per vergonya de haver *distret* unes quantes
pessetes del calaix del seu amo, s'ha suïcidat,
clavantse dos tirs al cervell, el dependent
d'una botiga de Madrid.
Comentari d'un Gutiérrez a la porta de Ca
la Ciutat:
—Renoí, éste sí que lo fa fort!... Si ese es-
píritu cundiera entre ciertos rechidores, esto
aviat parecería un cementiri.

Veig que ha sigut nomenat arcalde de Lo-
groño un tal don Luis Bermejo.
Estaran contents les *damas rojas*.
Perquè, vaja...

Un *Bermejo*, per les *rojas*,
dèu sè una satisfacció,
sols sigui per simpatia
y afinat de coló.

A conseqüència del bullit sobres la Reversió
de Tramvies, l'infelís regidor don Juli Marial y
Tey s'ha quedat, políticament, ben sol.

L'Italia, sorpresa

—¡M'ha ben enganyat!... ¡Tan dolça que semblava que havia de ser!...